

TA: Chart Navigator MARKETING

Meer informatie

Ga naar

www.bnpparibasmarkets.nl

of bel 0900 MARKETS

(0900 6275387; lokaal tarief)

Twitter: @TheDailyTurbo

Een blik op de internationale speelvelden laat op diverse charts een flinke afdaling zien, die opgevolgd werd door een sterke opleving van de bulls met als gevolg dat op menig chart een 'spike' staat. De termen 'trumpulentie', 'vallen en opstaan' of 'uitglijden en opkrabbelen' passen bij de huidige volatiliteit. Voor menig chart is echter de Correctiefase valide. Hoe om te gaan met alle **Tegenstrijdigheden**? De coaching commentaren bieden uitkomst.

Stoomboot gemist

Na de flinke terugval buitelden beleggers over elkaar heen op zoek naar koopjes. Het leek wel Black Friday. De minste of geringste witte candle werd aangegrepen om aankopen te doen, maar de weloverwegende lange termijn belegger bleef vertwijfeld achter. Op menig chart is immers een Correctiefase valide. Derhalve is afwachten en rustig de charts bekijken een prima strategie voor de belegger die liever niet achter de vertrokken trein aan wil rennen. Dan maar een keer de stoomboot missen. Wekelijks gaan er zes Midkappers of Small-cappers op de analysetafel om geanalyseerd te worden. Vanwege de Trumpulentie kies ik deze week voor bijpassende volatiele aandelen om de offensieve speculant van dienst te zijn, deze week dus Altice, BAM, Brunel, Pharming, PostNL en TomTom.

Uit het BNP Paribas buitenland Turbo universum heb ik tevens drie titels geselecteerd. Ik bekijk wederom trend en sentiment op de charts van AB Inbev, Bekaert en Nokia. Kijk, lees en oordeel vooral met een neutrale blik. Op de intermarket speelvelden zie ik wisselende bewegingen. Zo herstelt de EUR/USD, Goud en Zilver bewegen moeizaam, Brentoil klimt op in zijn smalle trendkanaal en de Euro Bundfuture probeert nog altijd de weekly uptrend nieuw leven in te blazen.

Golvende koersbewegingen zijn uitermate interessant voor trendbeleggers. Zij hanteren dan immers de strategie 'Kopen op zwakte', zij loeren op dips om vervolgens toe te slaan met het doen van aankopen. Ik heb het uiteraard over een stijgende trendfase. Maar hoe herken je dat een dip voorbij is en dat een opgaande koersbeweging aanstaande is? Ik heb maar liefst acht dipregistraties voor u. Ik zet ze op een rij in de TA Vraagbaak van deze week.

De BNP Paribas Turbo Calculator

Het inzetten van een Turbo of Booster als beleggingsinstrument voor korte termijn koersbewegingen geniet warme belangstelling bij actieve beleggers. Zij zien de voordelen van deze hefboomprodukten. Zij hebben zich ook goed ingelezen en volgen regelmatig diverse webinars over Turbo beleggen. Maar weet u dat er een uitermate handige tool is, de Turbo Calculator of Produkt Calculator? Daarmee kunt u simuleren wat de waarde van uw Turbo positie wordt bij een ingegeven toekomstige koers na een specifieke periode. Ga naar de [produktpagina](#) van BNP Paribas Markets, klik een Turbo pagina open en ga stoeien met de Calculator. Succes!

Nico P.R. Bakker
Wouter de Boer

Inhoud Chart Navigator

Indices	P. 2
AEX® Hoofdfondsen	P. 4
TA Vraagbaak	P. 12
Midkapfondsen	P. 13
Turbo Titels Buitenland	P. 15
Valuta - Obligaties	P. 16
Grondstoffen	P. 17
Info	P. 18

Wilt u reageren?

Heeft u opmerkingen, vragen, suggesties, aanvullingen, wilt u reageren? Doe dit dan door een email te sturen naar:

markets@bnpparibas.com

De RealTime grafieken zijn in deze editie bijgewerkt op vrijdagochtend. De slotkoers van vrijdag kan de definitieve weekcandle en het bijbehorende scenario wijzigen.

Analyses en coaching:

Nico P.R. Bakker

Wouter de Boer

Twitter: @TheDailyTurbo

www.nicoprakker.nl

BNP PARIBAS

De bank voor een wereld in verandering

AEX-Index® - 38,2% steunzone

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Het is nog niet gelukt om overtuigend boven de 600 zone te breken. Met de berenactie draaien de indicatoren in de min en het charttechnisch beeld verzwakt aanzienlijk. Toch lag er nog steun in de vorm van de oude topzone en de Fibonacci niveaus. De daily SMA rijkt een extra referentiepunt aan. De spike die inmiddels op de weekgrafiek wordt gevormd laat zien dat de bulls wellicht reeds een einde maken aan de afdaling. Voor nu bezien of ze doorpakken.

Conditie: Correctie

Coaching: na een correctie liggen er nieuwe koopkansen voor offensieve trendbeleggers.

DAX® index - Correctiefase valide

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

"De markt zal moeten laten zien of het gedaan is met de klim in de DAX." Dat schreef ik eerder. Welnu, de beer sloeg toe en inmiddels is de correctiefase een feit. Een afdaling richting de voorliggende topzone 12.500/600 is goed mogelijk, al laat de spike aan de onderkant van de candle zien, dat beleggers al weer terugkeren. Al met al is het charttechnisch beeld niet overtuigend.

Conditie: Correctie

Coaching: voor trendbeleggers is een positie aan de zijlijn gerechtvaardigd.

Bel20 Index - Hangen onder de rode streep

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De koers blijft hangen onder de weerstandzone 3.900+ punten. Er is wederom een spike zichtbaar na de verkoopdruk die eerder deze week zichtbaar werd. Een terugval richting de voorliggende topzone op 3.750/3.800 leek in de maak, maar de koers kwam niet verder dan circa 3.830. Spanningsmeter RSI nadert dynamisch overbought gebied. De indicatoren suggereren dus naderende topvorming. Vooral nog eerst de strijd rond het kantelpunt verder volgen.

Conditie: Up.

Coaching: bestaande koopposities kunnen worden aangehouden zolang de swingteller positief noteert.

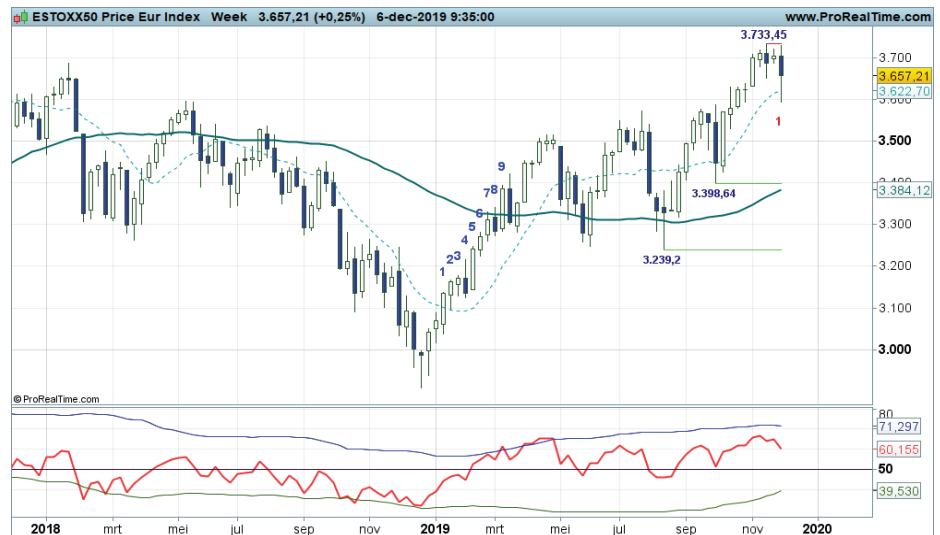
EUROSTOXX50® index - Rode streep

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

“De afgelopen weken werd de tussenliggende horde rond 3.700 punten niet gepasseerd en recent werd er zelfs een Bearish Engulfing neergezet. Charttechnisch zou enige correctie niet misstaan. In dat geval is een terugval richting de voorliggende toppen op krap 3.600 punten aannemelijk.” Dat schreef ik recent. Welnu, met een flinke berenactie werd de zone rond 3.600 getest en op dit moment staat er een forse spike op de kaart. Als de bulls echt zo sterk zijn, moeten ze nu dan ook direct de 3.700+ grens over. Op het Dashboard is de correctiefase echter valide.

Conditie: Correctie.

Coaching: door de hoge turbulentie is een positie aan de zijlijn te rechtvaardigen.

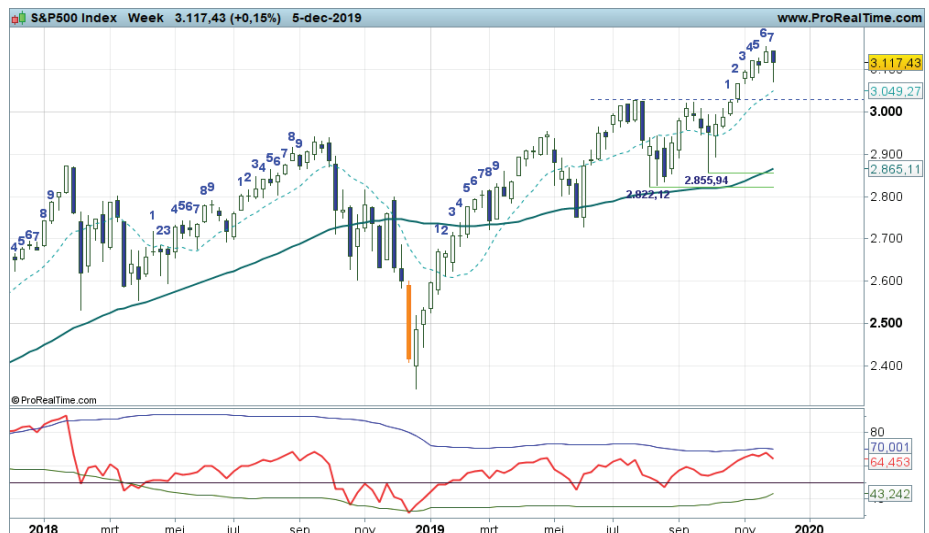
S&P 500® index - Mind your step...

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Recent werd de weerstand rond 3.000+ opwaarts doorbroken waardoor er nieuwe All time highs worden neergezet. De indicatoren bevestigen de opmars, met de swingteller op +7 en spanningsmeter RSI rond 65. Ondanks de flinke spike en zwarte candle, is de Up conditie nog valide op de weekgrafiek. Even aanzien wat de markt in petto heeft.

Conditie: Up.

Coaching: turbo long posities kunnen worden aangehouden zolang de swingteller positief staat.

DOW JONES index - Opmars voortgezet

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Na het breken van de weerstandzone rond 27.500 punten werden nieuwe highs neergezet. De afgelopen twee weken werd er wat stabilisatie zichtbaar, waarna er deze week een forse terugval volgde. De indicatoren noteren in de min en de koers is opgeveerd vanaf het 38,2% Fibonacci niveau, de voorliggende toppen en de daily SMA lijn. Een mooie plek voor een bodem. Voor nu echter bezien hoe lang de correctie fase op het Dashboard aanhoudt.

Conditie: Correctie

Coaching: koopposities wellicht nog even aanhouden.

Aalberts - Trend hervat

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

"De Up status op het Dashboard komt niet in gevaar, maar ik zie wel een lichte negatieve divergentie op de RSI, hetgeen tot een omkering van de trend kan leiden. Charttechnisch zou een wigformatie in de maak zijn. Al met al dus wat spanning op het veld", zo schreef ik recent. Welnu, deze week een flinke spike met de swingteller in de min, maar wel een witte candle. De upswing lijkt weer een nieuwe impuls te krijgen. Volgende week is de UP conditie met de huidige rangen en standen weer valide.

Conditie: Up, danwel Correctie.

Coaching: berendruk zwelt aan, dus wat XL overwegen is geen verkeerde gedachte.

ABNAMRO - Rebound in de maak

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Al geruime tijd is er sprake van een dalende trendfase gezien het proces van lagere toppen en lagere bodems onder een neerwaarts krullende SMA lijn. Momenteel is een downswing zichtbaar, waarbij steun gevonden wordt op het niveau rond 15+. De bulls veren wat op met als doel een rebound richting 18,00 weerstandzone te starten. De candle is echter nog zwart. Onder 15,00 wordt uiteraard het berenpad verlengd, dat moge duidelijk zijn.

Conditie: Down.

Coaching: offensieve reboundspelers wachten op wit.

Adyen - Bulls op stoom

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Langzaam maar zeker vergroten de bulls hun positie op het speelveld. Ze plaatsen witte candles boven de SMA lijn, zorgen voor een positieve swingteller en een RSI ruim boven de 50-lijn. Kortom, de Up status is valide ondanks de korte koershistorie. De SMA biedt steun op 633, terwijl de weerstand op 713+ en 736+ ligt. Inmiddels is de zone rond 713 bereikt. Wellicht ontstaat hier wat topvorming.

Conditie: Up.

Coaching: bij zwarte candles rond 713 wellicht wat winst verzilveren.

AEGON - Spannende overgang

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Onlangs werd er vanaf de 3,40 zone een opleving ofwel rebound gestart. Inmiddels is de dalende SMA lijn kortstondig opwaarts doorbroken en is er een top geplaatst op 4,28. De koers beweegt nu rond de SMA, waarbij een spike gevormd is. De swingteller staat in de min en dat betekent dat de Down conditie valide is op het Dashboard. Desalniettemin kan het niveau rond 4,03 nog wat steun aanreiken in het charttechnische patroon van hogere toppen en hogere bodems dat per saldo nog valide is.

Conditie: Down.

Coaching: trendbeleggers houden hun kruik nog even droog.

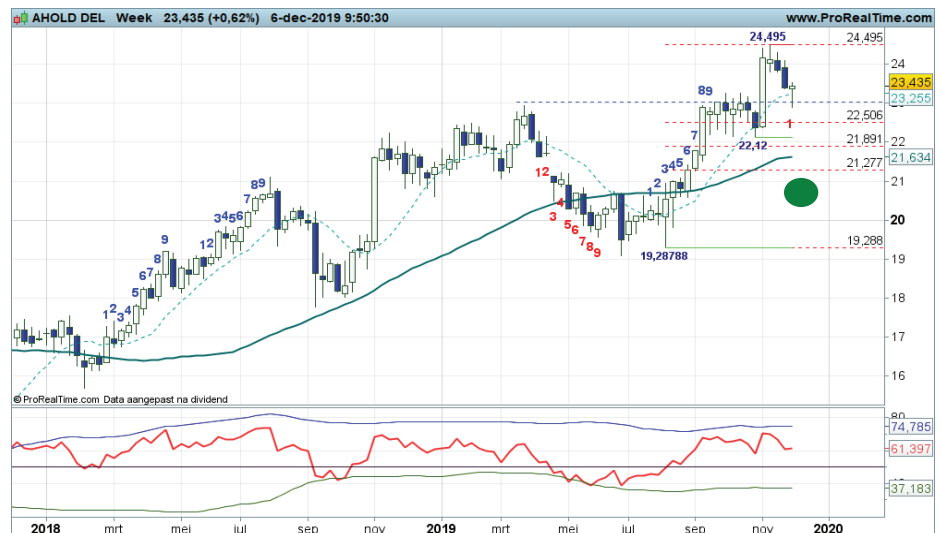
Ahold - 23 steunzone

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Na een top geplaatst te hebben op 24,49 en de rappe terugval van de afgelopen weken, veert het aandeel nu op vanaf de zone rond de voormalige toppen op 23. Op het Dashboard is de correctiefase valide, de swingteller staat immers in de min. Voor nu bezien of de bulls doorpakken volgende week. Onder 23 ligt immers een afdaling richting grofweg 22 op de loer.

Conditie: Correctie

Coaching: offensieve koopkans zolang de candles wit blijven.

Akzo Nobel - Toptijd

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Vanaf de bodemzone op 80 wist de koers te klimmen tot 89,32, thans de meest recente top. De afgelopen weken werd er wat topvorming zichtbaar en ook deze week werd negatief gestart, maar de bulls wisten zich weer rap te verzamelen en beleggers stapten massaal weer in. Voor nu dus bezien of de top op 89+ opwaarts doorbroken kan worden. Zo niet, dan volgt wellicht een afdaling richting de zone 84/80.

Conditie: Up.

Coaching: bij indicaties van topvorming uitstaande koopposities wat verkleinen.

Arcelor Mittal - Haperende rebound

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Deze week startte een afdaling en de swingteller sprong op -1. Zwarte candle onder de weerstand en dalende SMA lijn, indicatoren in de min. Alle signalen op rood en reden om een Short Setup op te tuigen. Het negatieve sentiment verdween echter als sneeuw voor de zon en thans is er weer een magere witte candle zichtbaar. Dat maakt het beeld nogal wispelturig. Boven 16,50 gaat een overgangsfase van start.

Conditie: Support / Rebound.

Coaching: trendbeleggers blijven aan de zijlijn.

ASML - Verder omhoog

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Een spannende strijd is gaande hoog op het speelveld. De afstand met de SMA lijn is groot, maar de indicatoren sturen nog niet aan op topvorming. Sterker nog, het patroon van hogere toppen en hogere bodems blijft valide. Op een lichte divergentie in de RSI na, zijn er nog geen signalen van topvorming. Tot die tijd de trend rustig uitzitten.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities kunnen worden aangehouden.

ASR Nederland - Rommelig

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Wat een chaotisch beeld op de chart van ASR. Per saldo een patroon van dalende toppen en bodems met grote koersswings, afgewisseld met volatiele stuiterbewegingen. Swingteller op -1, RSI rond de middenlijn, dalende SMA lijn. Kortom de Downconditie is valide en vroeg of laat lijkt een afdaling richting de steun op krap 30 aannemelijk.

Conditie: Down.

Coaching: voor trendbeleggers is er weinig eer te behalen in dit aandeel.

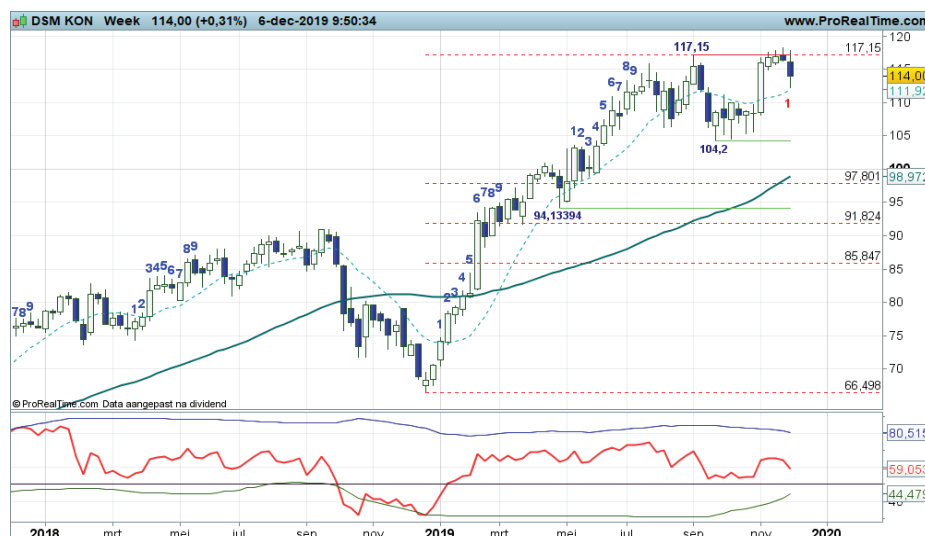
DSM - Dubbele top of hogere bodem?

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Deze week een stevige afdaling vanaf de weerstand op 117+. Daarmee lijkt een dubbele top in de maak. De bulls tonen echter wat veerkracht boven de Daily SMA. Als de candle volgende week weer wit kleurt is er dus wellicht sprake van een hogere bodem met de intentie voor de bulls om een nieuwe aanval te doen op 117+. Daar staat tegenover dat de indicatoren in de min noteren en op het Dashboard de correctiefase valide is.

Conditie: Correctie

Coaching: kijk het maar even aan als trendbelegger...

Galapagos - Oppompen gaat verder

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

'Galapagos weer hoger' klinkt het bijna dagelijks op twitter. Maar voor hoe lang nog? Charttechnisch geldt het volgende: Hogere toppen, en hogere bodems, boven een stijgende daily en weekly SMA lijn. Swingteller op +7, de RSI met een stand op 77 nadert de stijgende dynamische overbought lijn. Kortom, upswing intact tot het tegendeel zichtbaar wordt. Niets meer, niets minder.

Conditie: Up.

Coaching: zolang de markt de koers verder opwaardeert, kunt u de trend uitzitten.

Mogelijk een trailingstop met een beetje ruimte onder het laatste weekly low als exit overweging.

Heineken - Halfvol

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Toeval of niet, de weekly SMA begeleidde de koers recent keurig, door op krap 90 als vangnet te dienen voor de bulls. Dit soort plaatjes komen in de TA boeken. Maar nu? De uptrend kreeg een vervolg, waarbij de swingteller keurig in de plus draaide, witte candles op de grafiek, RSI weer in de plus. Zo halverwege het speelveld ligt echter de dalende daily SMA en de zone rond 95 in de weg. Hierboven verbetert het beeld verder en kan er weer uitgekeken worden naar koersen rond 100.

Conditie: Up.

Coaching: trendbeleggers mogen hun koopposities aanhouden. Bij topvorming rond 95 een exit overwegen.

IMCD - Volatiele upswing

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Het is duidelijk zichtbaar dat de turbulentie aanwezig is op dit speelveld. De candles worden langer, sprieten groeien aan de bodies, wit en zwart wisselen elkaar af, maar wel met alle indicatoren nog in een plusstand. De ondertoon is dus positief, met 68+ als SMA steun en 80+ als bodyweerstand boven in het veld. Best wel veel speelruimte voor beer en stier, met de meeste kans van slagen momenteel voor de bulls; zij gaan vooralsnog aan de leiding.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities mogen worden aangehouden, wel twee handen aan het stuur bij de huidige turbulentie.

ING - Pullback fase

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Volgens de regels van het Dashboard Beleggen is er sprake van een positieve overgangsfase. Breakout candles boven de SMA met een RSI dicht bij de OB-lijn, met thans een actieve pullback om de recente trendbreuk te valideren om aansluitend een proces van hogere toppen en hogere bodems te starten. Mocht de koers onverhoopt terugvallen onder de SMA rond 9,85 dan vervagen de positieve vooruitzichten. Voor nu dus de pullback verder gadeslaan.

Conditie: Correctie

Coaching: na een succesvolle pullback zijn er additionele aankoopkansen. 'Kopen op zwakte' is de aangewezen strategie.

KPN - Lagere top

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Na topvorming bij 2,97 volgde een correctie tot 2,72. Daarna volgde een opleving die recent staande op krap 2,87. Door de zwarte candle die deze week wordt neergezet kan dit gerust een lagere top worden genoemd. De steun op 2,72 staat onder druk, daaronder ligt de SMA nog als vangnet op 2,67. Swingteller op -1, dus de correctiefase is valide. Voor nu aanzien of de beren verder doorzetten en wellicht een trendbreuk afdwingen op de weekgrafiek.

Conditie: Correctie

Coaching: een positie aan de zijlijn is gerechtvaardigd voor trendbeleggers.

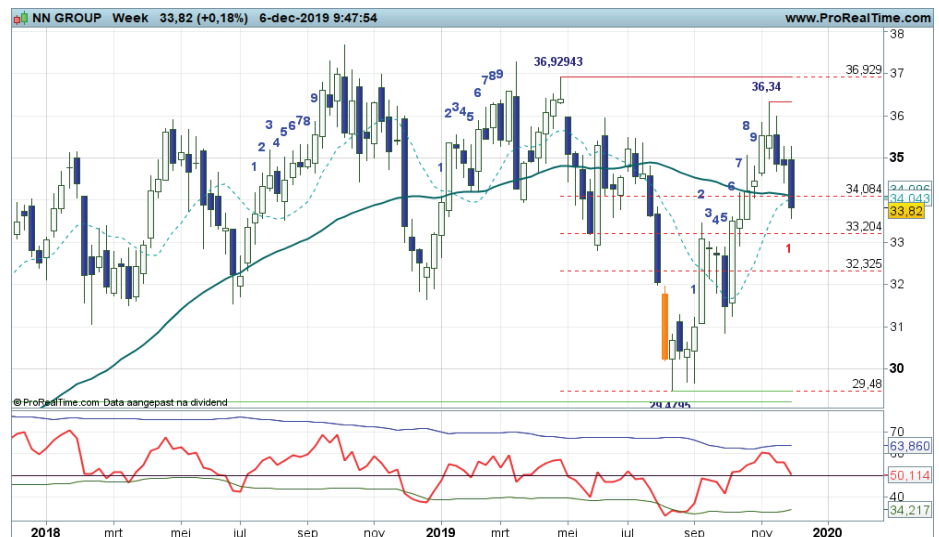
NN Group - Grillige UP status

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Wat is er bij de verzekeraars toch aan de hand? Ook bij NN wisselen volatiele koerssprongen elkaar af. Hier echter toch nog een kansje voor de bulls. De pullback kan immers worden afgerond vlak boven de voorliggende top op 33,50 net onder de dalende SMA. De bulls moeten dan wel snel een witte candle laten zien. Bij lagere niveaus krijgt een negatieve overgangsfase meer vorm.

Conditie: Correctie/Down

Coaching: wellicht toch maar beter een positie aan de zijlijn kiezen. Charttechnisch is bij een witte candle boven 33,50 een offensieve koop nog een optie.

Philips - Haperen

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Recent is er gebodemd op 37,47 met aansluitend een nieuwe actie van de bulls met de intentie 44+ op te zoeken. Swingteller inmiddels op +5 met deze week een grote candle met kleine body en spike aan de onderkant. De Up status houdt stand, maar de hapering nodigt wel uit tot enige voorzichtigheid. Zolang de swingteller echter positief blijft en de candles wit kleuren, behouden de bulls de leiding.

Conditie: Up.

Coaching: bij signalen van topvorming tijdig de stekker uit koopposities.

Randstad - Nieuwe highs

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

De horde op 53 is gepasseerd, waardoor nieuwe highs in de maak zijn. De afstand tot de SMA is echter groot, de swingteller staat op +8 en spanningsmeter RSI nadert de nog stijgende dynamische overbought lijn. De kans op een top lijkt dus te groeien, maar zolang de candles wit blijven en de stijgende beweging iedere week nog hogere niveaus laat zien, gaan de bulls strak aan de leiding.

Conditie: Up.

Coaching: trendbeleggers zitten de trend uit. Een trailingstop ter overweging. Bij een zwarte candle op slotbasis tevens een exit overwegen.

RELX - Inspiratieloos

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Nauwelijks beweging en lage trendmatigheid. Dat is thans kenmerkend op dit speelveld met als gevolg een stabilisatie in de koersvorming rond 21,50. Afwisselend witte en zwarte candles, een zebra grafiek in ontwikkeling, het illustreert het zijwaartse koersverloop. De indicatoren wisselen hierdoor rap van stand, dus dat biedt even geen soelaas. Het is uitzien naar een duidelijk signaal waaruit blijkt wie overtuigend initiatief neemt. Tot dat moment rekening houden met een kwakkelfase.

Conditie: Up danwel Correctie.

Coaching: lastig navigeren op dit zijwaartse speelveld, wellicht is een positie aan de zijlijn de beste optie.

Royal Dutch Shell - Kwakkelkaart

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Als ik deze chaotische chart zie, met de grote koersschommelingen, vraag ik me weleens af waar de populariteit toch vandaan komt. Uit de statistieken blijkt tevens dat de trendmatigheid doorgaans ver te zoeken is. Hoe het zij, de chart spreekt boekdelen en na de top op 27+ is een afdaling ingezet die de vlakke SMA lijn neerwaarts heeft doorbroken. De Down conditie is valide en een afdaling richting 24+ ligt op de loer zolang de candles zwart kleuren.

Conditie: Down

Coaching: de downconditie rechtvaardigt Turbo Short posities zolang de candles zwart kleuren. Snelle exit aan te raden.

Takeaway - Prima rit

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Onlangs werd er een bodem geplaatst rond de gemiddelde lijn. Een prima niveau voor de bulls om een nieuwe actie in de uptrend te starten, die thans nog in volle gang is. De koers nadert inmiddels de voormalige topzone 86/90, swingteller op +8 en de RSI ruim boven de 50-lijn. In de topzone kan de opmars mogelijk haperen met aansluitend een terugval naar 75+. Dat is van latere zorg. Voor nu de bulls volgen in hun huidige actie.

Conditie: Up.

Coaching: koopposities mogen worden aangehouden, volg de uptrend.

Unibail Rodamco - Milde terugval

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Recent braken de bulls boven de SMA lijn in een poging een trendomkeer te bewerkstelligen. Thans is een pullback gestart om de trendbreuk te valideren. Een stap terug naar 134,50, daar bodemen en dan door naar 150+ en 176+, dat is vooralsnog een prima scenario. Slechts bij koersvorming onder 134,00 falen de bulls. Voor nu bezien wanneer de pullback tot een einde komt. Volgende week weer een witte candle?

Conditie: Correctie

Coaching: na een succesvolle pullback zijn er mogelijk aankans voor trendbeleggers.

Unilever - Kwakkelfase

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Moeizaam koersverloop in een licht positieve trendfase, zo zou ik het koersbeeld willen omschrijven. De bulls tonen niet echt veel enthousiasme om de koers noordwaarts te sturen, terwijl dat wel hun opdracht is. Deze week een negatieve swingteller, en een kwakkelende RSI. Voor nu bezien wanneer er een overtuigend signaal wordt afgegeven.

Conditie: Up afgewisseld met Correctie.

Coaching: er zijn mooiere plaatjes te vinden voor trendbeleggers.

Vopak - Wat een turbulentie

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De uptrend is intact, maar de Railroad track candle formatie onder 51,96 hint op een diepere correctie. De bulls laten zich echter niet zomaar wegvoeren want net onder de daily SMA en boven de steun op 47+ is wat stabilisatie zichtbaar. Op het Dashboard is de correctiefase valide. Voor nu even aanzien of er meer beleggers terugkeren. Zolang de candle wit kleurt is het hoopvol.

Conditie: Correctie.

Coaching: Offensieve spelers kunnen een kansje wagen met een schuine blik op de dagkaart, en een exit onder 47. De behoudende trendbelegger blijft aan de zijlijn.

Wolters Kluwer - Zijwaarts

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Al enige weken is er sprake van een vlakke stabilisatie tussen afgerond 62,00 body steun en 67+ weerstand. Zwarte en witte candles wisselen elkaar af. Swingteller deze week afwisselend in de plus en de min en de RSI verzwakt rond de middenlijn. Al met al een kwakkelend koersverloop. Meer dan afwachten zit er eigenlijk niet in.

Conditie: Up / Correctie.

Coaching: trendbeleggers kijken toe vanaf de zijlijn en wachten geduldig op meer trendmatigheid.

Chart Navigator - Technische Analyse vraagbaak

Dipregistratie

Een golvende koersbeweging is uitermate interessant voor trendbeleggers. Zij hanteren dan immers de strategie 'Kopen op zwakte', zij loeren op dips om vervolgens toe te slaan met het doen van aankopen. Ik heb het uiteraard over een stijgende trendfase. Maar hoe herken je dat een dip voorbij is en dat een opgaande koersbeweging aanstaande is? Ik heb maar liefst acht dipregistraties voor u. Ik zet ze op een rij.

Laat ik met de makkelijkste dipregistratie beginnen, de **spanningsmeter RSI** met zijn dynamische OBOS banden. Deze marktlensindicator staat standaard op elke grafiek om bodenvorming aan te kondigen door een OS-reading met aansluitend een OS-Upcross te laten zien. Ook een opvering vanaf de 50-lijn mag als bodensignaal en dus als dipregistratie worden gezien.

Een andere, min of meer objectieve meting is die van de wellicht minder bekende **MRI candle**, de oranje candles die u zo nu en dan op de charts ziet staan. Deze candles geven aan dat de afstand met de SMA te groot is en dat de kans op topvorming (na een rally) of bodenvorming (na een forse daling) toeneemt.

Uiteraard doet de **SMA lijn**, ofwel de gemiddelde lijn als trendvolgende indicator, ook mee in de dipregistratie. Bodenvorming op de SMA als dynamische trendlijn is hierbij de gewenste actie. De **Swingteller** als dipmeter als er -9 staat, liefst boven de SMA, lijkt mij duidelijk.

De **groene steunstrepen** binnen een stijgende trend kunnen voor bodenvorming zorgen als opmaat voor een vervolg van de uptrend. Extra input is er als het motto geldt '**oude weerstand wordt nieuwe steun**'. Nog meer input als er **bodempatronen** verschijnen zoals de Bullish Engulfing patronen en de Morning Stars.

Tot slot de melding dat de **Fibo retracements** uitermate geschikt zijn voor dipregistratie. De Fibo lijnen kunnen immers cruciale kantelpunten zijn.

Ik heb er acht genoemd, wellicht zijn er meer, dan hoor ik dat graag van u.

Dipregistratie

Afbeelding 1

Kopen op zwakte

Afbeelding 2

Brunel - Moeizame rebound

We hebben allemaal gezien hoe een aantal weken terug de koers flink onderuit werd gehaald tot 8,00 aan toe. Het was toen uitzien naar een rebound, die ook keurig werd ingezet en formeel nog gaande is, getuige de blauwe swingteller en licht stijgende RSI. Een dappere opleving die mag aanhouden tot aan de Fibo grid op 9+ tot mogelijk krap 10,00. Daar kan worden getopt onder het motto 'oude steun wordt nieuwe weerstand'. De bulls moeten nu dan wel doorzetten.

Conditie: Support / Rebound.

Coaching: rebounders kunnen posities aanhouden maar navigeren strak.

Altice - Topvorming

De koers beweegt al sinds begin dit jaar in een sterke opwaartse beweging met hogere toppen en hogere bodems. De afgelopen weken hapert de koers wat tussen 5 en grofweg 5,50, een flinke range van 10%. Op dit moment is een Bearish Engulfing in de maak, swingteller op -1, RSI laat lagere topjes zien. Onder 5,00 is een afdaling richting 4,50 goed mogelijk. Voor nu bezien of er rond de zone op 5,00 nog beleggers terugkeren.

Conditie: Correctie

Coaching: mogelijk wat winst nemen op koopposities.

BAM - Rebound in het vooruitzicht?

Aan turbulentie geen gebrek op dit speelveld. Met veel gevoel voor dramatiek werd de koers zuidwaarts gedrukt om weer sterk op te veren. Boven de tussenliggende horde op 2,65 ligt de weg vrij voor een rebound richting circa 3,00. Op het Dashboard is echter de Downconditie nog valide die volgende week bij de huidige niveaus wordt ingewisseld voor de Support conditie. De bulls moeten nu dus doorpakken.

Conditie: Down (mogelijk support)

Coaching: offensieve koopposities ter overweging indien de candles wit blijven.

Pharming - Topvorming nabij?

Met de topzone tussen 1,50 en 1,60 op de kaart ligt er mogelijk topvorming op de loer voor Pharming. In dat geval is een terugval richting 1,30 goed mogelijk. Zover is het nog niet, voor nu gezien hoe lang de markt de koers nog verder opdrijft. Vooral nog blijft de Up conditie valide.

Conditie: Up.

Coaching: zolang de koers boven 1,30 noteert, zijn koopposities gerechtvaardigd.

TomTom - Correctie in volle gang

Na de spike top op 11,80 volgde een rappe afdaling als zijnde een correctie in de uptrend. De afdaling heeft de koers inmiddels in de Fibo zone gedrukt met nog wat ruimte tot 8,90. Daar ligt ook de SMA als dynamische trendlijn in het veld. Swingteller in een minstand, RSI nipt onder de 50-lijn, het past allemaal prima in het plaatje. Het is afwachten tot hoever de beren daadwerkelijk zullen dalen om vervolgens de bulls de gelegenheid te geven een serie hogere toppen en hogere bodems te starten.

Conditie: Resistance / Correctie.

Coaching: na een succesvolle correctie zijn er koopkansen voor trendbeleggers.

POSTNL - Opmaat voor een nieuwe downtrend?

Recent brak de koers boven de dalende SMA lijn en topte op 2,155. Daarna een forse aderlating waarbij steun gevonden werd op de SMA. Ondanks dat de koers nog boven het gemiddelde balanceert, is het patroon van lagere highs alarmerend. Onder 1,83 krijgt op het Dashboard de downtrend een nieuwe impuls. Alleen als er sterke witte candles zichtbaar worden en het patroon van lagere highs gebroken wordt, dan hebben de bulls een kans om de uptrend nieuw leven in te blazen.

Conditie: Correctie

Coaching: bij overtuigende witte candles bescheiden koopkansen. Onder 1,80 krijgt de afdaling een vervolg.

ABInBev - Bulls moeten zich laten zien

Een mooie trend met hogere toppen en hogere bodems bracht de koers van krap 55 naar 91+, een flinke stijging. Het kan echter ook rap omlaag en dat werd de afgelopen maanden wel duidelijk. Op dit moment noteert de koers immers weer rond 70, net onder de SMA rond de oude bodem uit juni. De afgelopen weken modderen beleggers wat aan rond de huidige niveaus. De overtuiging mist. De swingteller staat echter al weer in de plus. Kunnen de bulls dat vasthouden? Ze zullen zich wat overtuigender moeten laten zien. Een rebound en wellicht niveaus boven 75 behoren dan weer tot de mogelijkheden.

Conditie: Support

Coaching: koopkansen bij bodemvorming.

Bekaert - Gematigd stijgende trend

Een stijgende trend met gematigde hogere toppen en hogere bodems is zichtbaar in het aandeel. Op dit moment noteert de koers aan de onderkant van het stijgende trendkanaal net boven de licht stijgende SMA lijn. De indicatoren staan nog in de correctiestand. De bulls zullen nu snel moeten terugkeren, want anders ligt een afdaling richting de steun op 20+ op de loer. Het is dus wachten op witte candles. Al met al is het beeld dus nog gematigd positief.

Conditie: Correctie.

Coaching: na afronding van de correctie zijn er nieuwe koopkansen voor Turbo Long spelers. 'Wacht op wit' op slotbasis rond de SMA zone.

Nokia - Tijd voor bodemvorming

Komt het nog goed met Nokia? Nadat de koers in oktober flink inklapte, is er op dit moment enige bodenvorming zichtbaar. De indicatoren registreren een einde van de downswing, de RSI keert omhoog uit oversold gebied en de swingteller in de min. Deze week weer een lagere koers waarmee de positieve beweging van vorige week wordt geneutraliseerd. Voor nu bezien of de bulls nog terugkeren. Onder de lows van de afgelopen weken krijgt de downtrend een vervolg.

Conditie: Down

*Coaching: bescheiden offensieve
koopposities bij meer bodenvorming.*

EUR/USD - Dalende trend intact[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Al lange tijd is er sprake van een patroon van lagere toppen en lagere bodems. Daarbij kleuren de candles afwisselend zwart en wit en is het beeld wat chaotisch. De daily en weekly SMA filteren de koersontwikkeling en laten per saldo een dalend koersverloop zien. De steun wordt gevormd door de bodem op 1.0879 en de weerstand valt samen met de weekly SMA zone rond 1,1200. Daarboven gaat een positieve overgangsfase van start.

Conditie: Support.

Coaching: een positie aan de zijlijn is gerechtvaardigd voor trendbeleggers. Korte ritjes voor actieve spelers zijn mogelijk met een strak exitmanagement.

GBP/USD - Uitbraak[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Een aantal weken balanceerde de koers tussen de weekly SMA zone en de weerstand op grofweg 1,3000. Voor korte termijn spelers een mooie trading range, maar voor de lange termijn belegger minder geschikt. Thans breekt het Pond echter door de barrière en zet reeds koers richting 1.3200. Swing in de plus, de Up conditie is valide.

Conditie: Up

Coaching: koopposities zijn gerechtvaardigd. Bij signalen van topvorming winst verzilveren.

Euro-Bund future - Voorzichtige bodenvorming[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Binnen de langdurige uptrend is een correctiefase gaande die lijkt te stabiliseren boven het 38,2% Fibonacci niveau. Al eerder deden de bulls een poging om een bodem te plaatsen, en thans is er weer een spike in de maak boven 170. De swingteller noteert nog nipt in de plus. Voor nu bezien of de bulls doorzetten in het bodemproces dat tot nu toe moeizaam verloopt.

Conditie: Up.

Coaching: offensieve koopposities kunnen worden aangehouden. Bij verzwakking mogelijk nieuwe kansen op lagere niveaus.

Goud - Weinig overtuiging[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Rond 1.450 ter hoogte van de 38,2% Fibonacci zone is er wat stabilisatie zichtbaar in de koersvorming. De bulls doen een poging een bodem te plaatsen, maar komen nog moeilijk van hun plek. Spanningsmeter RSI kabbelt boven de middenlijn maar op het Dashboard is de Up conditie wel valide. Rond 1.500 lijkt er wel een stevige barrière te liggen.

Conditie: Up

Coaching: een positie aan de zijlijn is gerechtvaardigd voor trendvolgende beleggers. Wellicht offensieve kansen bij witte candles. Al met al oogt het niet overtuigend.

Zilver - Stabilisatie fase[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Na het onstuimige koersbeeld en de forse afdaling, is op dit moment stabilisatie zichtbaar rond de voorliggende toppen op 16,50. Daar lijken de bulls zich nog te handhaven, al kleuren de candles afwisselend wit en zwart, boven het 61,8% Fibonacci niveau. De swingteller staat in de plus. Charttechnisch is dit wel een mooie zone voor de bulls om de uptrend nieuw leven in te blazen. Dan moeten ze nu wel gaan doorpakken, maar tot op heden ontbreekt de overtuiging.

Conditie: Correctie / Up.

Coaching: offensieve turbo long kansen bij overtuigende witte candles.

BrentOil future - Gematigde uptrend[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Met de steunzone rond 55 en de weerstand rond de spike-topzone op 70 is er een brede trading range zichtbaar op de weekkaart. De volatiliteit is de laatste weken wat afgenomen en de bulls zijn een gedegen opmars gestart en gematigd hogere weekly lows en highs sieren de weekgrafiek. De daily SMA laat een stijgend koersverloop zien en de koers noteert nog boven de weekly SMA. Al met al ligt er ruimte voor een stijging richting de body weerstandzone rond 65, mits de bulls doorzetten.

Conditie: Up.

Coaching: bescheiden Turbo Long posities zijn gerechtvaardigd. Een trailingstop ter overweging.

Wie is Nico Bakker?

Ik ben technisch analist met visuele analyse ofwel chart reading als specialisatie, waarbij ik op een eigen specifieke wijze naar markten en koersontwikkelingen kijk. Ik doe veel research op dit gebied, geef trainingen en workshops en besteed veel tijd aan kennisoverdracht. Dit laatste doe ik vooral aan de hand van columns, commentaren en analyses op bekende beleggings-websites. Daarnaast mag ik regelmatig spreken op seminars en congressen en kunt u mij zien op web-TV en zelfs volgen via Twitter (TheDailyTurbo).

Ik benader de technische analyse vanuit een 'visionairs' oogpunt. Ik probeer het beleggingslandschap met mijn Dashboard Beleggen in kaart te brengen en actieve beleggers te wijzen op kansen en bedreigingen. Een belegger bepaalt zelf wat hij met mijn informatie doet. Als er dan een mooi rendement gehaald kan worden, is mijn missie geslaagd. Ik speel daarbij niet een rol als trader, maar als coach. In mijn rol als coach staat denken en handelen in termen van waarschijnlijkheden centraal. Anders gezegd, het definiëren van scenario's is de basis voor een verantwoorde beleggingsbeslissing. Visies herzien als de markt daar aanleiding voor geeft is dan ook een discipline die niet mag ontbreken.

Naast marktbeelden schetsen en routes uitzetten, gaat mijn belangstelling ook uit naar de Behavioral Finance, ofwel allerlei psychologische valkuilen en vaardigheden die bij beleggen een rol spelen. Met diverse uitspraken en beeldspraken geef ik in presentaties en workshops aan hoe emotie en discipline als rode draad tussen de oren van beleggers loopt. Ik heb mee mogen helpen de technische analyse in Nederland een gezicht te geven en dat geeft mij veel voldoening. Ik probeer nog steeds op eigen wijze vernieuwingen en andere inzichten over het voetlicht te brengen, in de veronderstelling dat u daar als actieve belegger

uw voordeel mee kan doen.

Kijk op www.bnpparibasmarkets.nl voor Technische Condities, Turbo Tijd Setups, dagelijkse Coaching Video's, TA aanbevelingen en Breaking News, en op [twitter.com](https://twitter.com/TheDailyTurbo) met naam TheDailyTurbo. Dan verliest u mij geen seconde uit het oog.....

Chart Navigator.....achter de schermen

Als belegger wilt u weten hoe het beleggingslandschap eruit ziet. U wilt weten, als u het Damrak overziet, hoe de bulls en bears gemutst zijn. U wilt weten waar significante steun- en weerstandpunten liggen, ofwel cruciale navigatieniveaus. Ik noem dit ook wel kantelpunten, potentiële draaipunten in de markt. Vervolgens is het natuurlijk raadzaam om inzicht te hebben in de route die u als belegger kunt afleggen, ofwel wat geeft het Dashboard aan signalen af?

In mijn wekelijkse nieuwsbrief Chart Navigator omschrijf ik van veel financiële titels de technische conditie, afgeleid van subjectieve en objectieve bevindingen die de weekgrafiek en enkele indicatoren prijsgeven. Ik bekijk de markten en fondsen met een min of meer vaste marktlens, om u als belegger door het financiële landschap te coachen. Naast de informatie in deze nieuwsbrief presenteer ik aanvullende technische bevindingen, tips en suggesties op de website www.bnpparibasmarkets.nl. De Chart Navigator vervult ook een rol als vraagbaak. Interessante onderwerpen, uitspraken, patronen, beeldspraken en indicatoren uit de technische analyse passeren de revue.

Chart Navigator gratis abonnement

Wilt u een gratis abonnement op de Chart Navigator? Ga naar www.bnpparibasmarkets.nl.

bnpparibasmarkets.nl

Nico Bakker (www.nicoprakker.nl) is directeur/eigenaar van BTAC Visuele Analyse en als zelfstandig consultant gelieerd aan BNP Paribas S.A. (www.bnpparibasmarkets.nl). Wouter de Boer is medewerker van BTAC.

De informatie in deze publicatie is niet bedoeld als individueel beleggingsadvies of als een individuele aanbeveling tot het doen van bepaalde beleggingen. Iedere belegging die u overweegt, dient u te toetsen aan uw persoonlijk beleggersprofiel of te bespreken met uw beleggingsadviseur. De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. De standpunten en vooruitzichten van Bakker dan wel De Boer geven diens technische mening weer over het betreffende item in de hoedanigheid van technisch analist en consultant. De beloning van BTAC, Bakker of De Boer staat/ stond/ zal niet direct of indirect in relatie (staan) met zijn specifieke aanbevelingen of standpunten in deze publicatie.

Op het moment van schrijven heeft Nico Bakker en/of Wouter de Boer van BTAC in privé dan wel zakelijk mogelijk een long of short positie in een van de onderliggende waarden zoals beschreven in dit document dan wel financiële instrumenten die hier aan zijn gerelateerd. Er kan tevens sprake zijn van indirecte deelnemingen via beleggingsfondsen, pensioenfondsen en/of kapitaalverzekeringen waarin wordt belegd en waar hij of andere medewerkers van BTAC geen invloed hebben op het beleggingsbeleid. Verder zijn er geen andere potentiële belangenconflicten bekend.

Deze aanbevelingen zijn niet opgesteld overeenkomstig de wettelijke voorschriften ter bevordering van de onafhankelijkheid van onderzoek op beleggingsgebied en zijn evenmin onderworpen aan een verbod om al vóór de verspreiding van onderzoek op beleggingsgebied te handelen.

BNP PARIBAS

De bank voor een wereld in verandering